městské informační centrum **HAVLÍČKŮV BROD**

Havlíčkovo náměstí 57
580 61 Havlíčkův Brod 2

Tel.: +420 569 497 357, 353
Fax: +420 569 497 299
e-mail: icentrum@muhb.cz, **www.muhb.cz**

ROP Jihovýchod

Evropská unie
Evropský fond pro regionální rozvoj
Investice do vaší budoucnosti

Kraj Vysočina

Projekt: Za krásami a historií Havlíčkova Brodu,
reg. č. CZ.1.11/2.2.00/02.00554.
Tento projekt je spolufinancován Evropskou unií.

a v hotovosti na vybudování „Carolina“ – jak byly latinské školy pojmenovány. Toho se však již nedožila. Školy povolil císař Karel VI. až pět let po její smrti (roku 1735). K založení gymnázia se váže pověst o smrti chovance paní Kateřiny, studenta pražské školy, který nepřežil nastydnutí z cesty do Brodu. To bylo impulzem k založení latinských škol ve městě, aby nadaní chlapci mohli studovat v místě a nemuseli tak daleko cestovat. Po roce 1777 byl v obecním domě zřízen vojenský špitál. V 19. stol. se objekt opět připomíná jako hostinec, kde se scházely různé kulturní a vzdělávací spolky (např. „Občanská beseda s čítárnou a knihovnou“, „Dámská vzdělávací a zábavná jednota Eliška“).

Čp. 157 – Dolní ul.

Mezi předním a zadním traktem tohoto domu s barokním štítem bývala v prvním patře modlitebna „obce izraelské“, jak je uvedeno v adresáři města z roku 1892. Prostory si zde židovská obec pronajímala od hostinského Jana Fiedlera. Od něj brzy koupil dům Alois Koref a založil zde obchod s galanterním zbožím. Současně byl přednostou modlitebny a tuto funkci zastával řadu let. V té době byla v Německém Brodě poměrně velká židovská obec (koncem 19. stol. čítala 39 rodin), která vydržovala i jednotřídní soukromou školu s vyučovacím německým jazykem. Sídlila ve Svatovojtěšské ulici. V roce 1888 založila obec vlastní židovský hřbitov na Ledečské ulici.

Čp. 132 – Dům „U Kozlíčků“

Výstavný dům v Dolní ulici nazývaný Dusíkovský, později U Kozlíčků, U Hubáčků nebo U Běhounků, je původně renesanční. Historicky mladší je štít z roku 1738. Dům má honosnou barokní fasádu s výklenkem, v němž je obraz sv. Trojice a pod ním starobylá lampa. Váže se k ní pověst o mladém pekaři, který byl za nevěru potrestán tím, že ho unesl černý kozel. Od té doby jej již ve městě nikdo neviděl, a proto jeho nešťastná matka dávala peníze na modlitby a „za spásu a pokoj jeho duše“ nechala na domě zavěsit lampu. Před svou smrtí odkázala peníze na udržování tohoto světla „provždy“, jinak prý by v domě strašilo. Tato povinnost přecházela s prodejem objektu na

další majitele, kteří zvyk dodržovali až do začátku 20. stol. Podle gruntovních knih byli majiteli domu v 18. stol. Brtničtí, povoláním pekaři. Strašidelnou historku zde zažil i herec Václav Vydra nejstarší během pobytu Züllnerovy divadelní společnosti v Německém Brodě (zač. 20. stol.) a zachytil ji ve své knize pamětí. Tehdy se dům nazýval U Hubáčků.

Čp. 104 Dolní ul.

Tento původem barokní dům s klasicistní fasádou je spojován s pobytem hudebního skladatele Bedřicha Smetany v našem městě. V letech 1836–1839 studoval na brodském gymnáziu společně se svým bratrem Antonínem. Už jako studenta ho více než studium zajímala hudba. V tomto domě bydleli v podnájmu u paní Bilanské. Studenti se zde scházeli, aby se učili, ale i rokovali a koncertovali. Už tehdy se projevovalo Smetanovo mimořádné hudební nadání, první skladby tvořil jako student, hudbu provozoval společně se svými spolužáky Buttulou, Hrskou a Vlčkem. Společně založili smyčcové kvarteto, pro nějž zajišťoval Smetana hudební literaturu.

Čp. 87 Stará radnice – Krajská knihovna

Dominantou náměstí je Stará radnice, která stojí na parcele dvou gotických domů a tvoří jižní stranu náměstí. Svým honosným renesančním štítem i věžkou s hodinami dokazuje bohatství města v 16.–17. stol. Ve výklenku je známá „Brodská smrt“ – kostra hlásného Hnáta, který chtěl roku 1472 vydat město Jihlavským a byl pro výstrahu potrestán „navždy“ za svoji zradu. Stará radnice je pozdně gotická stavba z konce 15. století, po

velkém požáru v roce 1662 byla přestavěna v tehdy novém renesančním slohu. V zadním traktu býval pivovar, jehož sklepy se dochovaly v suterénu budovy a je v nich vinárna. Po požáru města roku 1834, kdy vyhořela nejen radnice, ale i sousední pivovar, zakoupilo právovárečné měšťanstvo ve veřejné dražbě budovu bývalého gymnázia – dům Bukovských z Hustiřan na Horním předměstí, kam se městský pivovar přestěhoval. Radnice po požáru dostala novou střechu z tašek a věžka byla pobita plechem. Po přestěhování úřadu ze Staré radnice do bývalé městské rychty (čp. 57) byl v budově soud a jiné státní úřady. Dnes je sídlem knihovny.

Čp. 85 Svatovojtěšská ul.

Svatovojtěšská ulice spojovala náměstí s čtvrtí V Rámech a končila u Zubaté brány, která prolamovala hradbu a vedla ke hřbitovu u kostela sv. Vojtěcha. V původně gotickém domě, který byl do dnešní podoby přestavěn po velkém požáru v roce 1834, žil a také zemřel (1877) Jan Hulakovský, český badatel a archivář. Po studiu

na brodském gymnáziu vystudoval pražskou filozofii a byl zaměstnán v národním muzeu, později v guberniálním archivu v Praze, kde se věnoval rukopisům. Je autorem řady příspěvků v dobovém odborném tisku (např. vytvořil slovník zkratek). Jeho zásluhou byl uspořádán městský archiv a knihovna v Německém Brodě.

Čp. 27 Měšťanský pivovar

Dnešní budova měšťanského pivovaru poskytla útočiště brodskému gymnáziu „Carolinu“ v letech 1740–1815. Barokní dům, stojící na místě dvorce na Horním předměstí u pražské silnice proti klášteru, původně patřil rodině Bukovských z Hustiřan. Jako novou stavbu ho od vdovy Bukovské koupil řád augustiniánů, protože původní dřevěný roubený domek stojící poblíž kláštera již nevyhovoval ani výuce, ani počtu žáků. Kromě učeben pro šest tříd, posluchárny a semináře, byl v nové barokní budově prostor i pro divadelní sál, kde žáci gymnázia provozovali divadlo. Jedním ze studentů v té době byl osvícenský jazykovědec Josef Dobrovský (v letech 1763–1767). Po přestěhování do kláštera augustiniánů byl objekt prodán státu, sloužil jako solnice a také v něm bydleli úředníci. Po velkém požáru roku 1834, kdy byl zničen městský pivovar v zadním traktu Staré radnice, jej zakoupili právovareční měšťané. Pivo se zde vaří doposud.

Čp. 191 Měšťanský chudobinec

Město se v každé době nějakým způsobem staralo o své zchudlé a nemocné měšťany. Nejstarší středověký špitál byl při kostele sv. Kateřiny na Dolním předměstí u mostu přes řeku Sázavu. Ten však v 19. století již tomuto účelu nevyhovoval. Změnou k lepšímu byl nový objekt, který věnoval pro „chudé měšťany a měšťanky německobrodské“ městský radní, podnikatel a zemský poslanec Vojtěch Weidenhoffer. Nechal na obecním spáleništi čp. 190–191 na Vrabčím trhu (nyní Příčná ul.) postavit v roce 1893 přízemní budovu, která již za rok sloužila chudým. Špitál se měnil dle potřeb doby, v nových stanovách se změnil jeho název na „městský chudobinec“ a jeho příslušníci nemuseli být jen měšťané

jako doposud, ale „toliko příslušníci zdejší obce“. Chudobinec byl financován z darů, odkazů a také příspěvků osob zde bydlících.

Čp. 189 Opatrovna a sirotčinec

Jiným sociálním zařízením města byly opatrovna a sirotčinec. Oba ústavy byly pořízeny z dobročinných darů a odkazů bohatých měšťanů. Sirotčinec byl založen z rozhodnutí městského zastupitelstva roku 1869, kdy byl k tomuto účelu zakoupen dům paní M. Saarové. Budova byla v základu klasicistní se stavebními úpravami po požáru v dubnu 1883 (požár se rozšířil na tento objekt ze sousedního domu čp. 191). Myšlenka na zřízení opatrovny vznikla v 70. letech 19. stol., přípravy na stavbu však trvaly deset let. Obecní zastupitelstvo věnovalo stavební parcelu čp. 190–191 a 2 000 zl. v hotovosti na stavbu objektu, stejnou částkou přispěla i Městská spořitelna. Opatrovna byla otevřena v září 1892. O 150 osiřelých dětí pečovaly tři jeptišky z horažďovického kláštera.

Čp. 188 Stará fara

Poblíž kostela stojí nárožní dům, známý jako „stará fara“. Podle archeologických nálezů jde o původně gotickou stavbu – jeden z mála kamenných domů ve městě. Na svou dobu to byl významný objekt, dokazující postavení a bohatství svého majitele. Podle požárové vrstvy na přelomu 15. a 16. stol. se dá bezpečně datovat do doby předhusitské. Jednalo se o větší areál, dvorec, poblíž kostela. Patrně zde mohla mít sídlo komenda řádu německých rytířů s hospodářským dvorem. Dokladem gotické architektury je zazděný lomený portál v přízemí, pozoruhodný je také jihovýchodní nárožní prostor s masivními obvodovými zdmi, zaklenutý dvěma křížovými hřebínkovými klenbami. Pozdější přestavby, renesanční a klasicistní, zcela zastřely gotické jádro domu. V novodobé historii dům sloužil jako městský sirotčinec.

3. havlíčkobrodské zastavení

Měšťanské domy
Havlíčkova Brodu

Havličkův Brod (dříve Německý Brod) má podobně jako jiná česká středověká města svoji zajímavou minulost. Ta je tvořena mnoha „velkými“ událostmi, příběhy, jejichž jevištěm bylo město, jeho rynek s rušnými trhy, kupecké krámy i dílny řemeslníků, zájezdní hostince na rušné spojnici mezi Čechami a Moravou. Jakoby v zákulisí, skrytě a již méně veřejně se odehrály „menší“ příběhy, osudy známých osobností i obyčejných lidí, osudy dobré i zlé, jejichž dějištěm byly měšťanské domy na náměstí a v uličkách nejstarší části města. Pojďme společně odkrýt tajemství, skrývající se v gotických domech, pod renesančními klenbami a barokními štíty domů. Prosím, vstupte…

Čp. 57 Stará rychta – nová radnice (Budova městského úřadu)

Stará rychta původem z 13. stol. patřila vždy k nejdůležitějším objektům na rynku. Do roku 1770, kdy bylo zavedeno číslování domů, byla podle této stavby určována poloha domů na náměstí. Později býval objekt mnohokrát přestavován.

Z 13. stol. pochází vstupní klenutá síň s centrálním sloupem, dnešní úprava z konce 19. stol. Je novobaroknímfasádou z roku 1913. V domě byl až do 19. stol. v provozu jeden z nejstarších pivovarů ve městě. Původně jej vrchnost dávala do pronájmu městským rychtářům. Od roku 1559 byl v majetku měšťanů, což dokládají staré gruntovní knihy. S pivovarem souvisel známý hostinec „U Zlatého jelena“, který zde sídlil od 16. stol. do roku 1750. Po stavebních úpravách roku 1777 ho nahradila vojenská kasárna a z hostince se stala výtvarovna pro posádku. Armáda působila v domě do roku 1884, poté byla převelena do Čáslavi. Ze staré rychty se díky stavebním novobarokním úpravám stalo sídlo radnice a tomuto účelu slouží dosud. V přízemních prostorách je nyní umístěno městské informační centrum.

Čp. 56 Hanusovský dům

Nejstarší písemná zpráva o Hanusovském domě pochází z roku 1565. Pamatuje dobu renesanční přestavby města koncem 16. stol., kterou připomínají také klenby v přízemí. Z této doby se dochovaly v mázhauzu dva renesanční náhrobní kameny, vztahující se k manželkám utrakvistického děkana Matěje Romence, které se původně nacházely u děkanského kostela. Podle majitele z 18. stol. V. V. Jenče se domu čp. 56 říkalo Jenčovský. Průčelí objektu je výsledkem stavebních úprav v 18. a 19. stol. Majetkem města se dům stal roku 1862. Tehdy byla v zadním traktu upravena kovárna a později truhlárna. Začátkem 20. stol. v Hanusovském domě sídlilo městské muzeum (v letech 1910–1921) do doby, než brodská radnice tento dům vyměnila s Městskou spořitelnou za dům Havlíčkův, do kterého bylo muzeum přestěhováno.

Čp. 51 Dům Suchánkovský

Původně se jednalo o dům renesanční, právovárečný. Od roku 1906 byl v přízemí hostinec „U Krechlerů“ s hostinskými pokoji v zadním traktu. Ten navštěvoval za svého pobytu v Lipnici nad Sázavou známý spisovatel Jaroslav Hašek (v letech 1921–1923). Jiná historie domu se váže k roku 1853, kdy zde v 1. patře vznikla z podnětu lékaře MUDr. Čermáka první městská nemocnice. V počátcích měla v pronajatých místnostech ošetřovnu a pouze čtyři lůžka. Během několika let se rozrostla na deset míst, avšak stávající prostory nestačily dalším potřebám. Nemocnice byla soukromá, vydržovali ji sami občané města z prostředků získaných z loterie, plesů, divadelních představení a také z nadací měšťanů. Pro nedostatek prostor přesídlila (roku 1858) z náměstí na Dolní předměstí do domu čp. 95. V soukromých rukou byla až do roku 1857, kdy se stala místodržitelským výnosem veřejnou všeobecnou nemocnicí.

Čp. 50 Dům Malinův

Jeden z nejhonosnějších domů na Havlíčkově náměstí je Malinův dům (dříve zvaný Kosařovský nebo Křenkovský podle majitelů ze 16. a 17. stol.). Jedná se o pozdně gotickou stavbu z 15. stol. s renesančními přestavbami z následujícího století. V mázhauzu je hřebínková sklípková klenba, která je považována za nejkrásnější ve městě. Honosné průčelí Malinova domu s kamenným balkónem pochází z první poloviny 18. století. Podle tradice byl dům v 16. a 17. stol. spojován s mocným rodem Trčků z Lípy, majitelem města, ale tato teorie není podložena. Název Malinův dům nese podle vlastníků domu, kteří zde měli „šenk s vínem“. V druhé polovině 20. století v něm našla sídlo galerie výtvarných umění.

Čp. 49 Dům Hankovský

I sousední dům, zvaný také Dlabačovský, má původ renesanční. Průčelí však bylo upraveno mnohem později a nese vročení 1889. Pamětní deska hlásá, že v něm bydlel v podnájmu u slečen Berlišových mladý Karel Havlíček (v letech 1831–1833). Jako student chodil nejdříve do hlavní školy (3. třída) a poté do první třídy „parvy“ brodského gymnázia. Tehdy se domu říkalo Dlabačovský. Havlíček později vzpomínal, jak zde pilně studoval i vyváděl „divné kúsky“. Po požáru v roce 1860 dům zakoupil A. Niedermertl a říkalo se mu „dolní Niedermertlův“ na rozdíl od sousedního, horního. Nový majitel tehdy oba domy v interiéru stavebně propojil.

Čp. 48 Dům Böhmovský

Renesanční základ má dům čp. 48 s průčelím opraveným roku 1889. Je spojen s osudy Kateřiny Barbory Kobzinové, zakladatelky brodského gymnázia. Tento dům zakoupil její první manžel Ferdinand Vilém František Boem z Lojsbachu, měšťan Starého města pražského, který se v tehdejším Německém Brodě usadil jako vdovec s třemi dětmi. V domě žila Kateřina i se svým druhým manželem, měšťanem Tomášem Kobzinou, který se později stal královským rychtářem. Paní Kateřina ovdověla podruhé, a protože neměla vlastní děti, v závěti výstavný dům odkázala (roku 1730) své nevlastní dceři Rozině Boemové, provdané Stamicové. V této rodině zůstal následující čtyři generace. Roku 1841 jej koupil Vojtěch Niedermertl. Oba dva domy stavebně spojil a roku 1889 jim dal nové historizující průčelí.

Čp. 19 Havlíčkův dům – muzeum Vysočiny

Dominantní postavení v horní části náměstí má rohový dům s kamenným arkýřem a věžičkou, dnes nazývaný Havlíčkův dům. Původně byl podle majitele zván Rolandovský. Tento se však hlásil k víře „pod obojí“ a z náboženských důvodů v neklidných dobách 30leté války emigroval do ciziny. Stavebně se původně jednalo o dům pozdně gotický s dochovanou valenou klenbou a gotickými sklepy. V 16. stol. byl přestavěn v renesančním slohu, což dokazují kromě jiného klenby v přízemí a dřevěný malovaný strop v prvním patře ze začátku 17. století. Poslední velká přestavba je novogotická z roku 1871 (stavitel F. Schmoranz), provedená v souvislosti s národní slavností při odhalení pamětní desky na domě věnované K. Havlíčkovi. Rodina Havlíčkova dům vlastnila od roku 1832 do roku 1880, kdy jej ovdovělá matka K. Havlíčka prodala Městské spořitelně. V současné době je objekt v majetku města a nachází se v něm muzeum s expozicí "Po stopách Karla Havlíčka v Německém Brodě" s osobními památkami na spisovatele i jeho rodinu.

Čp. 18 Stará lékárna – galerie výtvarného umění

S Havlíčkovým domem sousedí tzv. „stará lékárna“, původně dům zvaný „Chmelvodovský“. Pochází z první poloviny 15. století, nejstarší záznam je z roku 1581. Patřil bohatým patricijským rodům, i když v následujících staletích často měnil majitele. V domě se dochovaly gotické klenby a sklepy s podzemní chodbou. Při poslední rekonstrukci byly objeveny četné gotické a renesanční architektonické prvky (pozdně gotické prořezávané kachle, kamenné ostění sedlového portálu a lomeného oblouku), což dokazuje, že majitel domu byl osobou významnou a bohatou. Dům byl v 17. a 18. stol. několikrát přestavován, od 18. stol. zde bývala lékárna – odtud tradiční název „stará lékárna“. Některé předměty z vybavení lékárny, např. lékárnické nádoby byly nalezeny při poslední rekonstrukci objektu. Dnes v něm sídlí galerie výtvarného umění, která se specializuje na kresbu, grafiku a ilustraci.

Čp. 179 Dům Romencovský

Pozdně renesanční dům z druhé poloviny 16. století býval majetkem utrakvistického děkana Matěje Romence. Z renesanční fasády se do dnešní doby zachovaly fragmenty renesančních nástěnných maleb, které původně pokrývaly celou fasádu domu. Dnes jsou jen ve čtyřech horních nikách. V krajních nikách jsou fresky s motivem Panny Marie s Ježulátkem a Piety, uprostřed vidíme stylizované malované sloupy s listovým ornamentem. Fresky je nutné rekonstruovat. V 19. stol. bylo v Romencovském domě, který vlastnil J. Menšík, otevřeno první knihkupectví ve městě. Provozoval ho Antonín Musil Jihlavský.

V první polovině 19. stol. zde býval sklad tabáku pro široké okolí. K. Havlíček sem po návratu z Brixenu chodil pravidelně pro kuřivo.

Čp. 176 Dům U zlatého lva

V tomto domě býval nejstarší známý hostinec ve městě zvaný U Zlatého lva, písemně doložený roku 1559. Dům měl v minulosti podloubí, jehož zazděné kamenné pilíře byly objeveny při rekonstrukci v roce 1972. Hostinec byl v domě až do roku 1920. Podle kronikářského záznamu kantora Jelínka zemřel v tomto domě, zvaném také Říčanský, roku 1634 tehdejší majitel města, poslední potomek bohatého roku Trčků z Lípy, Jan Rudolf. Ten přežil manželku Marii Magdalenu, rozenou Lobkovicovou, i syna Adama Edrmana, zavražděného spolu s Albrechtem Valdštejnem v Chebu. Po smrti Jana Rudolfa byl jeho dědicům zkonfiskován rozsáhlý rodový majetek, včetně města Německý Brod, které bylo postoupeno generálu Filipu Fridrichovi Breunerovi.

Čp. 174 Dům Kašičkovský

Další dům na rynku, který sloužil jako hostinec, byl dům Kašičkovský, v 16. stol. nazýván Skribanův. Při cestách z Vídně do Prahy, které spojovala frekventovaná císařská silnice vedoucí přes Německý Brod, byli v tomto hostinci ubytováni významní hosté z vládnoucího rodu Habsburků – např. Leopold I., Josef I., Josef II. nebo Ferdinand I. Název Kašičkovský se objevuje v roce 1652. K domu se traduje, že zde bývala fara. Také se k němu vztahuje pověst, že je zde ukryta zlatá cihla a stříbrná kachna, ulitá z drahých kovů a i jiné poklady z drahých kovů. Žádný takový předmět však nikdy nebyl nalezen. Pověst může mít pravdivé jádro v tom, že jeho majitelem byl v době 30leté války utrakvistický kněz Jan Winterberský, který musel opustit město i zemi a před odchodem mohl poklad v domě ukrýt.

Čp. 169 Dům U bílého koníčka

Prvního doloženého vlastníka domu známe z roku 1579, kdy jím byl Adam Šusta. Dnešní známé pojmenování je písemně zaznamenáno k roku 1654. Současná podoba fasády nese stopy klasicistních úprav z roku 1780. Z kupní smlouvy ze 17. stol. vyplývá, že zde byla "hostinská živnost" již roku 1686. V první polovině 19. stol. v tomto domě žil u svých rodičů blízký přítel Karla Havlíčka, absolvent báňské akademie ve Štiavnici, Václav Žák. V zahradním altánu spolu hrávali šachy. Při požáru domu roku 1855 shořely všechny Václavovy plány, výkresy i „ocelové nástroje“, což jej psychicky zlomilo a nikdy se z toho již nevzpamatoval. Musel být časem hospitalizován v léčebně v Praze, kde brzy zemřel.

Čp. 163 Dům Jáchymovský

Říkalo se mu také „velký“ pro široký vchod. Nejstarší písemná zmínka o domě známém jako U Pařílků je z roku 1559. O dvě století později sloužil jako zájezdní hostinec U Zlatého beránka“. Původně tudy vedla úzká ulička k východním hradbám. Dokladem toho dnes je jen širší vchod do domu s krásnou klenbou v mázhauzu a dva domovní štíty. V prvním patře se do dnešní doby dochovaly malované dřevěné stropy z doby po požáru 1662. Od roku 1674 zde bydleli řeholníci bosých augustiniánů do doby, než byla postavena nová klášterní budova nad Horní bránou, proto byl v té době zván „v klášteře“. V roce 1850 se do tohoto domu provdala za Františka Judmanna bývalá láska Karla Havlíčka, Františka Weidenhofferová, sestra významného brodského podnikatele Vojtěcha Weidenhoffera. Domu se potom říkalo U Judmannů. Hostinec zde byl do roku 1870, v jeho sále se v první polovině 19. stol. konaly plesy a taneční zábavy.

Čp. 160 Dům Rejnovský

Také o tomto domě pochází nejstarší zápis z poloviny 16. stol. O 100 let později vlastnil objekt uzdař Rejnovský. Po jeho smrti dům odkázala vdova Anna Rejnovská v testamentu děkanskému kostelu. Roku 1709 založila nadaci, kterou věnovala Bratrstvu Božího těla v Německém Brodě. K tomu se vztahuje pověst o požáru objektu a založení nadace postního požehnání „Miserere“. Dům koupil od záduší kostela Nanebevzetí Panny Marie měšťan a varhaník Antonín Stamic. Zde se jeho manželce Rozině, rozené Boemové, narodil syn Jan Václav Stamic, později slavný hudebník a skladatel působící v Mannheimu. V roce 1730 Antonín Stamic dům prodal, protože jeho manželka Rozina zdědila po své nevlastní matce Kateřině Kobzinové honosný rohový dům na západní straně náměstí (čp. 48).

Čp. 158 Dům U Černého orla

Poprvé je připomínán až roku 1626. Bývala v něm známá a hojně navštěvovaná zájezdní hospoda na císařské silnici z Vídně do Prahy. Ta se stala v roce 1666 majetkem obce, která jej pronajala Baltazarovi Leopoldu Najbyrtovi, jenž se tak stal hospodářem obecního domu U Černého orla. Zde se jeho manželce narodila roku 1673 dcera Kateřina Barbora, později provdaná Kobzinová, zakladatelka brodských latinských škol. Ta založila nadaci, v níž odkázala 8 600 zlatých rýnských v pozemcích